

PRESSIKONVERENTS

9. juuni 2011

Sissejuhatav sõnavõtt

Daamid ja härrad, asepresidendil ja minul on äärmiselt hea meel tervitada teid tänasel pressikonverentsil. Nüüd anname ülevaate tänasest istungist, kus osales ka volinik Rehn.

EKP nõukogu tegi regulaarsete majandus- ja rahapoliitiliste analüüside põhjal otsuse jätta EKP baasintressimäärad muutmata. Pärast meie 5. mai 2011. a istungit avaldatud andmed näitavad, et endiselt valitseb inflatsiooni tõususurve, mida põhjustavad peamiselt energia- ja toormehinnad. Rahamassi kasvu alustempo taastub järk-järgult. Rahaline likviidsus on endiselt piisav ja hõlbustab euroalal hinnasurvega kohandumist. Lisaks kinnitavad viimased andmed, et euroala majandustegevuse kasvuhuog jätkub, ehkki ebakindlus püsib suur. Meie rahapoliitiline hoiak on endiselt kohanduv ja majandustegevust toetav. Hinnastabiilsuse väljavaadet ohustavad hinnatõusuriskid. Seetõttu tuleb olla eriti valvas. Oma hinnanguid arvestades tegutseme me kindlameeleselt ja õigeaegselt. Teeme kõik, mis vaja, et viimase aja hinnamuutused ei tooks kaasa laiapõhjalisi inflatsioonisurveid. Oleme kindlalt otsustanud hoida inflatsiooniootusi euroalal kooskõlas eesmärgiga säilitada inflatsioonimäär keskmises plaanis alla 2%, kuid selle lähedal. See on eeltingimuseks, et rahapoliitika saaks püsivalt toetada majanduskasvu ja töökohtade loomist euroala riikides.

Lisaks otsustas nõukogu täna jätkata põhiliste refinantseerimisoperatsioonide teostamist mahupiiranguta ja fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlusena senikaua, kuni see on vajalik ja vähemalt üheksanda arvestusperioodi lõpuni 11. oktoobril 2011. Seda protseduuri kasutatakse ka eurosüsteemi ühe arvestusperioodi pikkuse eritähajaga refinantseerimisoperatsioonide puhul, mida jätkatakse senikaua, kuni see on vajalik ja vähemalt 2011. aasta kolmanda kvartali lõpuni. Eritähajaga refinantseerimisoperatsioonide fikseeritud intressimäär on sama, mis sel ajal kehtiv põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär. Samuti otsustas nõukogu teostada 2011. aasta 27. juulil, 31. augustil ja 28. septembril jaotatavad pikemaajalised kolmekuulised refinantseerimisoperatsioonid mahupiiranguta fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlusena. Nende kolmekuuliste operatsioonide intressimäärad kehtestatakse põhiliste refinantseerimisoperatsioonide keskmise intressimäära juures vastava pikemaajalise refinantseerimisoperatsiooni kogu kestuseks.

Nagu oleme varemgi maininud, korrigeeritakse vastavalt vajadusele ka likviidsuse eraldamist ja refinantseerimisoperatsioonide pakkumismenetlust, võttes arvesse asjaolu, et kõik mittestandardised meetmed, mida võeti finantsturgudel valitsenud teravate pingete ajal, on oma ülesehituselt ajutised.

Järgmisena selgitan meie hinnanguid täpsemalt, alustades **majandusanalüüsist**. Pärast 0,3% kasvu 2010. aasta neljandas kvartalis suurenes euroala SKP 2011. aasta esimeses kvartalis eelmise kvartaliga võrreldes lausa 0,8%. Värskeim statistika ja uurimistulemused viitavad sellele, et euroala majandustegevus jätkab elavnemist ka teises kvartalis, ehkki aeglasema tempoga. Aeglustumine toimub seetõttu, et esimese kvartali kiire kasv toimus osaliselt tänu eriteguritele, mis teises kvartalis enam rolli ei mängi. Seetõttu ei peaks taolisele lühiajalisele volatiilsusele tähelepanu pöörama ning rõhutada tuleks seda, et euroala majandustegevuse kasvuhuog jätkub. Euroala ekspordi peaks edaspidigi toetama maailmamajanduse jätkuv elavnemine. Pidades silmas ettevõtete küllaltki suurt kindlustunnet euroalal, peaks majanduskasvu järjest rohkem soodustama ka nõudlus euroala erasektoris. Seda toetavad

rahapoliitiline keskkond ja meetmed, mida on võetud finantssüsteemi toimimise taastamiseks. Tõenäoliselt pärsib majandustegevust endiselt mõnevõrra bilansside kohandamine mitmes sektoris.

Seda hinnangut kajastab ka eurosüsteemi ekspertide 2011. aasta juuni prognoos euroala kohta, mille kohaselt jääb SKP aastane reaalkasv 2011. aastal vahemikku 1,5–2,3% ning püsib 2012. aastal 0,6–2,8% piires. 2011. aasta märtsi EKP ekspertide prognoosiga võrreldes on 2011. aasta kasvuvahemikku korrigeeritud ülespoole, samas kui 2012. aasta oma eriti ei muudetud. Eurosüsteemi ekspertide 2011. aasta juuni prognoos on üldjoontes kooskõlas rahvusvaheliste organisatsioonide prognoosidega.

Nõukogu hinnangul on majanduskasvu väljavaadetega seotud riskid ebakindlast majanduskeskkonnast hoolimata endiselt laias laastus tasakaalustatud. Ühest küljest võib ettevõtete küllaltki suur kindlustunne euroala majandusaktiivsust oodatust rohkem toetada ning ka suurem välisnõudlus võib kasvule enam kaasa aidata, kui arvati. Teisest küljest on langusriskid seotud püsivate pingetega mõnedes finantsturu segmentides ja nende võimaliku ülekandumisega euroala reaalmajandusse. Langusriskid on seotud ka energiahinna edasise tõusuga, proteksionismisurvega ja üleilmsest tasakaalustamatusest tingitud võimalike ebakorrapäraste arengusuundadega maailmamajanduses.

Hindade arengust rääkides oli Eurostati kiirhinnangu kohaselt euroala aastane ÜTHI-inflatsioon pärast aprillis registreeritud 2,8% mais 2,7%. Viimaste kuude suhteliselt kõrge inflatsioonimäär on suure osas tõusvate energia- ja toormehindade tulemus. Ka lähikuudel jääb inflatsioon tõenäoliselt selgelt üle 2% taseme. Energia- ja toormehindade tõusust tingitud inflatsioonisurvet võib märgata ka tootmisprotsessi varasemates etappides. Endiselt on väga oluline, et ÜTHI-inflatsiooni suurenemine ei tooks kaasa teiseseid mõjusid hinna- ja palgakujundusele ega põhjustaks ulatuslikku inflatsioonisurvet. Inflatsiooniootused peavad püsima kindlalt kooskõlas EKP nõukogu eesmärgiga hoida inflatsioonimäär keskmises plaanis allpool 2%, ent siiski selle lähedal.

Eurosüsteemi ekspertide 2011. aasta juuni prognoosis euroala kohta eeldatakse, et ÜTHI-inflatsioon jääb 2011. aastal vahemikku 2,5–2,7% ja püsib 2012. aastal 1,1–2,3% piires. Võrreldes EKP ekspertide 2010. aasta märtsi prognoosiga on 2011. aasta ÜTHI-inflatsiooni vahemikke nihutatud ülespoole. See peegeldab energiahinna tõusu. 2012. aasta vahemikku on mõnevõrra vähendatud. Tuleb meelde tuletada, et ekspertide prognoosid sõltuvad paljudest puhttehnilistest eeldustest nagu näiteks naftahind, intressimäärad ja vahetuskursid. Eeskätt oodatakse, et naftahind veidi langeb ning et lühiajalised intressimäärad turuootustele vastavalt tõusevad. Üldiselt on prognoosid aga seda meelt, et hiljutine kõrge inflatsioonimäär ei too euroalal kaasa laiapõhjalisi inflatsioonisurveid.

Hindade arengu väljavaadet ohustavad keskmises plaanis endiselt hinnatõusuriskid. Eeskätt on need seotud energiahinna oodatust suurema tõusuga. Lisaks võib kaudsete maksude ja riiklikult reguleeritud hindade tõus kujuneda oodatust suuremaks, tulenedes eelarvete konsolideerimise vajadusest eelolevatel aastatel. Ja lõpetuseks võivad tõusuriskid tuleneda ka arvatust tugevemast kodumaisest hinnasurvest seoses tootmisressursside rakendamise suurenemisega.

Rahapoliitilise keskkonna analüüs näitab, et M3 aastakasv langes märtsi 2,3%lt aprillis 2,0%ni. Rahapakkumise üldine kasv on viimasel ajal olnud volatiilne, kuid M3 kasv on viimastel kuudel kiirenenud. Erasektorile väljastatud laenude aastakasvumäär suurenes veidi: 2,5%lt märtsis 2,6%ni aprillis. Rahamassi kasvu alustempo taastub järk-järgult. Samal ajal on rahaline likviidsus, mis kogunes enne pingete tekkimist finantsturgudel, endiselt küllane ja võib hõlbustada hinnasurvega kohanemist euroalal.

M3 komponente vaadates vähenes aprillis M1 ja suurenes muude lühiajaliste hoiuste aastakasv. Osaliselt on see toimunud tänu sellele, et taoliste hoiuste pealt makstavad intressimäärad on

viimastel kuudel tõusnud. Samal ajal pidurdab järsk tulukõver üldist M3 kasvu, kuna see vähendab rahaliste varade atraktiivsust võrreldes M3-välise suurema tulususega pikemaajaliste instrumentidega. Siiski võib viimaste andmete põhjal arvata, et see mõju väheneb.

Vastaskirjete poolel suurenes kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenude maht veel veidi, tõustes märtsi 0,8%lt aprillis 1,0%ni. Kodumajapidamistele väljastatud laenude aastakasv oli aprillis 3,4%, nagu märtsiski. Värskeimad andmed kinnitavad, et mittefinantsteenuseid pakkuvale erasektorile laenamise aastakasv suureneb järk-järgult ja pidevalt.

Mõningasest volatiilsusest hoolimata pole pankade bilansi üldsuurus viimaste kuude jooksul eriti muutunud. Kasvava nõudluse keskkonnas on oluline, et pangad jätkaksid erasektori laenude osa suurendamist. Selleks peavad pangad vajadusel jätma kasumi jaotamata, pöörduma turgude poole, et üha tugevdada oma kapitalibaasi või rakendada täiel määral valitsuste toetusmeetmeid, mis on seotud rekapitalizeerimisega. Eelkõige tuleb aga pankadel, kel on piiratud juurdepääs turupõhisele rahastamisele, viivitamata suurendada oma kapitali ja efektiivsust.

EKP nõukogu tegi regulaarsete majandus- ja rahapoliitiliste analüüside põhjal otsuse jätta EKP baasintressimäärad muutmata. Pärast meie 5. mai 2011. a istungit avaldatud andmed näitavad, et endiselt valitseb inflatsiooni tõususurve, mida põhjustavad peamiselt energia- ja toormehinnad. Majandusanalüüsi võrdlus monetaaranalüüsiga näitab, et rahamassi kasvu alustempo taastub järk-järgult. Rahaline likviidsus on endiselt küllane ja võib hõlbustada hinnasurvega kohanemist euroalal. Lisaks kinnitavad viimased andmed, et euroala majandustegevuse kasvuhoo jätkub, ehkki ebakindlus püsib endiselt suur. Meie rahapoliitiline hoiak on endiselt kohanduv ja majandustegevust toetav. Hinnastabiilsuse väljavaadet ohustavad hinnatõusuriskid. Seetõttu tuleb olla eriti valvas. Oma hinnanguid arvestades tegutseme me kindlameeleselt ja õigeaegselt. Teeme kõik, mis vaja, et viimase aja hinnamuutused ei tooks kaasa laiapõhjalisi inflatsioonisurveid. Oleme kindlalt otsustanud hoida inflatsiooniootusi euroalal kooskõlas eesmärgiga säilitada inflatsioonimäär keskmises plaanis alla 2%, kuid selle lähedal. See on eeltingimuseks, et rahapoliitika saaks püsivalt toetada majanduskasvu ja töökohtade loomist euroala riikides.

Eelarvepoliitikast rääkides peavad kõik 2012. aasta riigieelarvete koostajad tagama, et need oleksid täielikult kooskõlas nõudega suurendada eelarvepoliitika usaldusväarsust. Kui võrrelda Euroopa Komisjoni kõige viimast majandusprognoosi ja stabiilsusprogrammides sisalduvaid eelarveplaanide, on näha, et paljud riigid peavad oma eelarve-eesmärkide saavutamiseks võtma konkreetseid konsolideerimismeetmeid, et ühiselt kokku lepitud tähtajaks oma ülemäärane eelarvepuudujääk likvideerida. Kuna pinged finantsturgudel jätkuvad, on usaldusväärsete eelarve kohandamise strateegiate rakendamine äärmiselt oluline.

Samal ajal tuleb euroalal konkurentsivõime, paindlikkuse ja pikaajalise kasvuvõimekuse märkimisväärseks suurendamiseks kindlasti ja kiiresti rakendada ambitsioonikaid ja ulatuslikke struktuurireforme. Riigid, kus on kõrge eelarve ja väliskaubanduse puudujääk või mille konkurentsivõime on oluliselt vähenenud, peaksid ruttu ellu viima laiaulatusliku majandusreformi. Tooteturgudel tuleb tootlikkuse kasvu edendamiseks jõuliselt rakendada konkurentsi ja uuendustegevust toetavat poliitikat. Tööturul on kõige olulisem suurendada palkade paindlikkust ja töömotivatsiooni ning kõrvaldada tööturgude jäikus.